

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ Державної служби
якості освіти України
від 29.03.2021 № 01-11/25
(в редакції наказу Державної
служби якості освіти України
№ _____)

**Форма спостереження за освітнім середовищем під час проведення інституційного
аудиту в закладах загальної середньої освіти**

**I. Освітнє середовище КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ХАРКІВСЬКА
СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА №8» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
18.09.2025**

Вимога 1.1 Забезпечення здорових, безпечних та комфортних умов навчання та праці

Критерій 1.1.1. Приміщення і територія закладу освіти є безпечними та комфортними для навчання та праці				
Індикатор 1.1.1.1. Облаштування території закладу та розташування приміщень є безпечними				
№ з/п	Перелік тверджень	Так (I рівень)	Ні (IV рівень)	Примітка (відповідає частково/потребує покращення)
1.	Наявність (справність) огорожі/паркану	Так (I рівень)		
2.1.	Недоступність території для несанкціонованого заїзду транспортних засобів	Так (I рівень)		
2.2.	Недоступність приміщення для несанкціонованого доступу сторонніх осіб	Так (I рівень)		
3.	Обладнано майданчики для здобувачів освіти початкової школи	Так (I рівень)		
4.	Облаштовано майданчики для заняття спортом та фізичної активності	Так (I рівень)		
5.	Територія безпечна для фізичної активності здобувачів освіти: - справність обладнання; - відсутність пошкоджень покриття майданчиків; - відсутність ям; - відсутність нависання гілок, сухостійних дерев	Так (I рівень)		

6.	Територія чиста, охайна, відсутнє нагромадження сміття, будівельних матеріалів, опалого листя, не ростуть дерева, кущі, рослини з колючками (біла акація, глід, шипшина тощо), отруйними плодами, листям, а також такі, що дають дрібне насіння, пух або викликають алергію	Так (I рівень)		
7.	Навчальні приміщення, роздягальні, санітарні вузли для здобувачів освіти початкової школи є непрохідними відокремленими та недоступними для користування здобувачами освіти інших вікових груп		Ні (IV рівень)	
8.	Навчальні приміщення закладу освіти не розміщені в цокольних та підвальних поверхах	Так (I рівень)		
9.	У приміщенні закладу освіти забезпечено: – безпечне неслизьке покриття ганку будівлі закладу освіти з рельєфним маркуванням, огороженням і зручними поручнями вздовж сходів, що забезпечує умови доступності будівлі; – контрастне, рельєфне маркування на стінах та підлозі; – контрастне маркування ділянки поручня, які відповідають першій та останній сходинці маршу; – маркування контрастними рельєфними лініями пішохідні зони в приміщенні закладу освіти; – візуалізацію призначення приміщень; – вказівники; – відсутність захаращення коридорів, рекреацій, міжсходових клітин	Так Так Так Так Так	Ні Ні	Потребує покращення
Індикатор 1.1.1.2. У закладі освіти забезпечується комфортний повітряно-тепловий режим, належне освітлення, прибирання приміщень, облаштування та утримання туалетів, дотримання питного режиму				
1.	Повітряно-тепловий режим навчальних приміщень відповідає санітарним вимогам	Так (I рівень)		
2.	Виконуються вимоги до режиму освітлення усіх приміщень та території	Так (I рівень)		

3.	Забезпечено питний режим (кип'ячена вода , фасована вода в індивідуальному посуді, вода з установок із дозованим розливом негазованої фасованої питної води) централізоване постачання якісної питної води (питні фонтанчики)/доступність кип'яченої води (<i>підкреслити наявне</i>)	Так (I рівень)		
4.	Здійснюється щоденне вологе прибирання усіх приміщень у відповідності до санітарних вимог	Так (I рівень)		
5.1.	Приміщення їдальні, столи, стільці, місця для видачі готових страв чисті та регулярно миються	Так (I рівень)		
5.2.	Наявні рукомийники, вода, мило, рушники (паперові/ електричні)	Так (I рівень)		
6.	Облаштовані туалетні кімнати для хлопців та дівчат, працівників закладу	Так (I рівень)		
7.1.	Туалетні кімнати забезпечені усім необхідним (закриті кабінки, відповідна кількість унітазів)	Так (I рівень)		Вимагає покращення (облаштування закритих кабінки)
7.2.	Наявні рукомийники, вода, мило, туалетний папір, рушники (паперові/електричні)	Так (I рівень)		
Індикатор 1.1.1.3. У закладі освіти забезпечується оптимальне використання приміщень і комплектування класів (з урахуванням кількості учнів, їх особливих освітніх потреб, площі приміщень)				
1.	Кількість здобувачів освіти не перевищує проектну потужність приміщення закладу	Так (I рівень)		
2.	Усі навчальні приміщення використовуються в освітньому процесі	Так (I рівень)		
3.	Відсутні диспропорції у кількості здобувачів освіти у класах однієї паралелі (різниця між найбільшою і найменшою кількістю учнів у класі на паралелі в початковій, основній і профільній школі)	Так (I рівень)		
Індикатор 1.1.1.4. У закладі освіти є робочі (персональні робочі) місця для педагогічних працівників та облаштовані місця відпочинку для учасників освітнього процесу				
1.	Кожен учитель закладу освіти має робоче (персональне робоче) місце		Ні (IV рівень)	
2.	Облаштовані місця для відпочинку у вестибюлі, коридорах		Ні (IV рівень)	

Критерій 1.1.2. Заклад освіти забезпечений навчальними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідні для реалізації освітньої програми

Індикатор 1.1.2.1. У закладі освіти є приміщення, необхідні для реалізації освітньої програми та забезпечення освітнього процесу

Індикатор 1.1.2.2. Частка навчальних кабінетів початкових класів, фізики, хімії, біології, інформатики, майстерень/кабінетів трудового навчання (обслуговуючої праці, технологій), спортивної та актової зал, інших кабінетів, які обладнані засобами навчання відповідно до освітньої програми

1.	У закладі наявні:			(вказати кількість навчальних кабінетів, з наявних, що обладнані засобами навчання відповідно до освітньої програми)
	актова зала	Так (I рівень)		
	спортивна зала	Так (I рівень)		
	навчальний кабінет (кабінети):			
	фізики	Так (I рівень)		1
	хімії		Ні (IV рівень)	
	біології	Так (I рівень)		1
	географії	Так (I рівень)		1
	інформатики	Так (I рівень)		2
	іноземної мови	Так (I рівень)		1
	майстерні/кабінети трудового навчання (обслуговуючої праці, технологій) (підкреслити наявне)		Ні (IV рівень)	
	кабінети початкових класів	Так (I рівень)		7
	STEM-лабораторії		Ні (IV рівень)	

2.	Навчальні приміщення закладу освіти забезпечені доступом до мережі Інтернет, який дає можливість використовувати електронні освітні платформи, можливості мережі під час підготовки та проведення занять	Так (I рівень)		29
Критерій 1.1.3. Учні та працівники закладу освіти обізнані з вимогами охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій і дотримуються їх				
<i>Індикатор 1.1.3.2. Учасники освітнього процесу дотримуються вимог щодо охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правил поведінки, прийнятих у закладі освіти</i>				
1.	Педагогічні працівники проводять інструктажі на початку навчальних занять (у кабінетах підвищеного ризику оприлюднено правила поведінки під час навчальних занять)	Так (I рівень)		
2.1.	Учасники освітнього процесу дотримуються вимог щодо:			
	охорони праці, безпеки життєдіяльності	Так (I рівень)		
	пожежної безпеки	Так (I рівень)		
	правил поведінки	Так (I рівень)		
2.2.	У закладі та на його території не порушуються правила заборони куріння, вживання алкогольних напоїв	Так (I рівень)		
Критерій 1.1.5. У закладі освіти створено умови для здорового харчування учнів і працівників				
<i>Індикатор 1.1.5.1 Організація харчування в закладі освіти сприяє формуванню культури здорового харчування в учнів і працівників закладу</i>				
1.	Сервірування столів (наявність ложок, виделок, ножів, піріжкової тарілки, серветок)	Так (I рівень)		
2.	Доступність для учасників освітнього процесу щоденного меню та примірного чотиритижневого сезонного меню		Ні (IV рівень)	

3.	В асортименті їдалень відсутні: - вироби з кремом, морозиво, харчові концентрати; м'ясні продукти промислового та кулінарного виробництва; - рибні продукти промислового та кулінарного виробництва; продукти (в т. ч. снеки) із підвищеним вмістом солі та/або цукрів понад та/або синтетичних барвників та ароматизаторів (крім ваніліну, етилваніліну та ванільного екстракту), підсолоджувачів, підсилювачів смаку та аромату, консервантів; - продукти із вмістом транс жирів); непастеризоване молоко та молочні продукти, що виготовлені із непастеризованого молока; - непастеризовані соки; - рибні, м'ясні, плодоовочеві та інші консерви промислового виробництва, (крім пастеризованих соків промислового виробництва без додавання цукрів та підсолоджувачів); - газовані напої, зокрема солодкі газовані напої та енергетичні напої; - кава та кавові напої; - гриби; - продукція домашнього виробництва	Так Так Так Так Так Так Так Так		
4.	У закладах освіти організовуються умови для забезпечення харчування учнів з особливими дієтичними потребами, у тому числі з непереносимістю глютену та лактози	Так (I рівень)		
5.	Дотримано санітарно-гігієнічних умов на всіх етапах реалізації продукції	Так (I рівень)		
Критерій 1.1.6. У закладі освіти створено умови для безпечного використання мережі Інтернет, в учасників освітнього процесу формуються навички безпечної поведінки в Інтернеті				
Індикатор 1.1.6.1. У закладі освіти застосовуються технічні засоби та інші інструменти контролю за безпечним користуванням мережею Інтернет				
1.	Наявні обмеження доступу до сайтів з небажаним змістом	Так (I рівень)		
2.	У закладі використовується антивірусне програмне забезпечення	Так (I рівень)		

Вимога 1.2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації

Критерій 1.2.2. Правила поведінки учасників освітнього процесу в закладі освіти забезпечують дотримання етичних норм, повагу до гідності, прав і свобод людини				
Індикатор 1.2.2.3. Учасники освітнього процесу дотримуються правил поведінки, прийнятих у закладі освіти				
1.	Учасники освітнього процесу взаємодіють на засадах взаємоповаги:			
	не спостерігаються випадки образливої поведінки, прояви фізичного або психологічного насильства	Так		
	педагогічні працівники не застосовують фізичного покарання, психологічного насильства	Так		
2.1.	Педагогічні працівники та керівництво закладу освіти здійснюють заходи із запобігання порушення правил поведінки	Так		
2.2.	Відбувається постійне спостереження працівниками закладу за дотриманням правил поведінки учасниками освітнього процесу	Так		

Вимога 1.3. Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору

Критерій 1.3.1. Приміщення та територія закладу освіти облаштовується з урахуванням принципів універсального дизайну та/або розумного пристосування				
Індикатор 1.3.1.1. У закладі освіти забезпечується безперешкодний доступ до будівель, приміщень закладу освіти				
1.	Забезпечено можливість безперешкодного руху територією закладу (прохід без порогів, сходів та достатньо широкий для можливості проїзду візком, з рівним неушкодженим покриттям)	Так (І рівень)		Вимагає покращення
2.	Забезпечено безбар'єрний доступ до будівлі, приміщень закладу освіти: - пологий вхід/пандус/мобільні платформи; - дверний прохід, що забезпечує можливість проїзду візком; - можливість безперешкодного пересування між поверхами для людей з обмеженими можливостями; - контрастне, рельєфне маркування на стінах та підлозі; - візуалізація призначення приміщень; - вказівники; - рельєфне та контрастне маркування перед та на кінці сходової частини; - відсутність захаращення коридорів, рекреацій, міжсходових клітин	Так Так Так	Ні Так Ні Так Ні	
Індикатор 1.3.1.2. У закладі освіти приміщення (туалети, їдальня, облаштування коридорів, навчальних кабінетів тощо) і територія (доріжки, ігрові, спортивні майданчики тощо)				

адаптовані до використання всіма учасниками освітнього процесу				
1.	Туалетні кімнати пристосовані для потреб учасників освітнього процесу: - широкий безпороговий прохід; - достатня площа туалетної кімнати; - наявність поручнів; - спеціальне санітарно-технічне обладнання; - наявність кнопки виклику для надання допомоги	Так так Так	Ні Ні	
2.	Можливість вільного та зручного переміщення в навчальному кабінеті та користування меблями	Так (І рівень)		
3.	Висота учнівських столів та стільців регулюється	Так (І рівень)		
4.	Шафи, полиці, стелажі надійно закріплені	Так (І рівень)		
Індикатор 1.3.1.3. У закладі освіти наявні та використовуються ресурсна кімната, дидактичні засоби для осіб з особливими освітніми потребами (у разі наявності учнів з особливими освітніми потребами)				
1.	У закладі освіти наявна та використовується ресурсна кімната	Так (І рівень)		
2.	Оснащення ресурсної кімнати відповідає освітнім, віковим запитам дітей з особливими освітніми потребами з урахуванням індивідуальних програм розвитку, індивідуальних програм для реабілітації дітей-інвалідів	Так (І рівень)		
3.	Кабінети вчителя-дефектолога, практичного психолога, навчальні кабінети оснащені дидактичними засобами для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами	Так (І рівень)		
Критерій 1.3.4. Освітнє середовище мотивує учнів до оволодіння ключовими компетентностями та наскрізними вміннями, ведення здорового способу життя				
Індикатор 1.3.4.2. Простір закладу освіти, обладнання, засоби навчання сприяють формуванню в учнів ключових компетентностей та умінь, спільних для всіх компетентностей				
1.	Простір закладу містить елементи, осередки, що зацікавлюють здобувачів освіти до пізнавальної діяльності (візуалізація на стінах, підлозі, сходах, інсталяції)		Ні	
2.	Наявне у закладі освіти обладнання та засоби навчання використовується у навчально-пізнавальній діяльності здобувачів освіти	Так (І рівень)		
Критерій 1.3.5. У закладі освіти створено простір інформаційної взаємодії та соціально-культурної комунікації учасників освітнього процесу (бібліотека, інформаційно-ресурсний центр тощо)				

Індикатор 1.3.5.1. Простір і ресурси бібліотеки (інформаційно-ресурсного центру) використовуються для індивідуальної, групової, проєктної та іншої роботи у рамках освітнього процесу, різних форм комунікації учасників освітнього процесу				
1.	Приміщення та облаштування бібліотеки використовуються для проведення навчальних занять, культурно-освітніх заходів	Так (І рівень)		
2.	Здобувачі освіти відвідують бібліотеку під час перерв та після уроків, працюють над індивідуальними та груповими завданнями	Так (І рівень)		

IV. Управлінські процеси закладу освіти

Вимога 4.2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм

Критерій 4.2.2. Заклад освіти оприлюднює інформацію про свою діяльність на відкритих загальнодоступних ресурсах				
Індикатор 4.2.2.1. Заклад освіти забезпечує змістовне наповнення та вчасне оновлення інформаційних ресурсів закладу (інформаційні стенди, вебсайт закладу освіти/інформація на вебсайті засновника, сторінки у соціальних мережах тощо)				
1.	Заклад має власний вебсайт або використовує вебсайт засновника	Так		
2.	Інформація, що розміщується на інформаційному стенді, на вебсайті закладу/сайті засновника містить:			
	2.1. Інформацію відповідно до статті 30 Закону України «Про освіту», що вчасно оновлюється	Так		
	2.2. Правила поведінки у закладі освіти	Так		
	2.3. Актуальна інформація про діяльність та заплановані заходи закладу освіти	Так		
Критерій 4.4.5. Організація освітнього процесу враховує вікові особливості учнів, відповідає їх освітнім потребам				
Індикатор 4.4.5.6. Створена та/або використовується електронна освітня платформа для комунікації між суб'єктами дистанційного навчання				
1.	У закладі освіти наявна електронна освітня платформа для дистанційного навчання	Так		(Електронна освітня платформа може бути розроблена закладом (високий рівень організації дистанційного навчання) або використовується одна з доступних: Google Classroom, One Drive, Google Disk та інші)
2.	Кількість вчителів, які активно використовують електронну освітню платформу для комунікації з учнями	58		

Таблиця підсумків

Сильні сторони	Проблемні зони	Рекомендації
Безпечна та охайна територія (огорожа, спортмайданчики, відсутність небезпечних факторів).	Приміщення початкової школи прохідні, не відокремлені.	Забезпечити ізоляцію приміщень для початкової школи.
Дотримано санітарно-гігієнічних вимог: повітряний режим, прибирання, питна вода, чистота їдальні та туалетів.	Туалети не повністю пристосовані для осіб з інвалідністю (бракує поручнів, кнопки виклику).	Облаштувати туалети з урахуванням принципів універсального дизайну.
Організовано безпечне харчування, дотримуються вимоги щодо заборони шкідливих продуктів.	Відсутнє актуальне сезонне меню та інформація про нього для учнів і батьків.	Оприлюднювати щоденне та чотиритижнєве меню за умови очного навчання.
Наявні актові і спортивні зали, більшість кабінетів обладнано (фізика, біологія, географія, інформатика, іноземна мова, початкова школа).	Відсутні кабінет хімії, майстерні, STEM-лабораторії.	Забезпечити створення/обладнання цих кабінетів.
Доступ до Інтернету, наявна електронна платформа, 58 педагогів активно її використовують.	Учителі не мають персональних робочих місць, немає зон відпочинку у вестибюлях і коридорах.	Створити робочі місця для вчителів, облаштувати місця відпочинку.
Відсутність випадків насильства, дискримінації; взаємоповага у колективі.	Часткова відсутність безбар'єрного доступу: пересування між поверхами, контрастне маркування.	Дооблаштувати елементи універсального дизайну.
Інклюзивне середовище: ресурсна кімната, спеціалізовані кабінети, адаптовані меблі.	Недостатньо візуалізацій та інсталяцій, які мотивують учнів до пізнання.	Розробити інтер'єрні рішення, що стимулюватимуть навчальну мотивацію.
Активне використання бібліотеки у навчальному процесі.	—	Продовжувати підтримувати роботу бібліотеки як інформаційного центру.
Школа має вебсайт, інформація оновлюється згідно із законом.	—	Продовжувати оновлювати ресурси для прозорості діяльності.